

รุต จุ่มภู : การวิเคราะห์สัญญาณคลื่นไฟฟ้าสมองสำหรับการเขียนในจินตนาการ
(ANALYSIS OF ELECTROENCEPHALOGRAM SIGNALS FOR WRITING IMAGINATION)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พีระพงษ์ อุทารสกุล, 100 หน้า.

คำสำคัญ : สัญญาณคลื่นไฟฟ้าสมอง/การเข้มต่อระหว่างสมองและคอมพิวเตอร์/โครงข่ายประสาท
เทียม

สมองเป็นอวัยวะสำคัญที่สุดของร่างกายมนุษย์เนื่องจากทำหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ถ้าหากสมองได้รับความเสียหายอาจส่งผลให้ผู้เคราะห์ร้ายบางรายต้องทนทุกข์ทรมานกับการอยู่ในภาวะที่เรียกว่า ล็อกอินชินโดรม (Locked-in Syndrome: LIS) ซึ่งเป็นภาวะที่ผู้ป่วยมีสติสัมปชัญญะครบถ้วนสามารถคิดและให้เหตุผลได้แต่ผู้ป่วยไม่สามารถขยับใบหน้าหรือแขนและขาได้เลย ยกเว้นการเคลื่อนไหวของดวงตาในแนวตั้งและการกระพริบตาเพียงเท่านั้น ถึงแม้ว่าผู้ป่วยจะได้รับผลกระทบร้ายแรงจากการล็อกอินชินโดรมแต่ผู้ป่วยก็สามารถอยู่รอดได้เป็นเวลานานกว่าสิบปี ถ้าหากได้รับการดูแลสุขภาพจิตที่ดีและทำการบำบัดอย่างต่อเนื่องจากผู้ดูแล ซึ่งการจะช่วยให้ผู้ป่วยมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นได้ หนึ่งในส่วนประกอบที่จำเป็นต้องมีคือการสื่อสารระหว่างกันแต่ปัจจุบันมีหลายงานวิจัยที่พัฒนาระบบการสื่อสารโดยใช้คลื่นไฟฟ้าสมองแต่ระบบเหล่านี้ยังจำเป็นต้องมีการกระตุ้นสมองของผู้ใช้งานจากสิ่งเร้าภายนอกอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการตอบสนองของสมอง ซึ่งวิธีการเหล่านี้เมื่อนำไปใช้งานจำเป็นต้องให้ผู้ใช้งานมองสิ่งกระตุ้นผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงเสนอแนวทางใหม่สำหรับการสื่อสารด้วยคลื่นไฟฟ้าสมองโดยไม่จำเป็นต้องใช้การกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกตลอดเวลา ซึ่งหลักการคือการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของคลื่นไฟฟ้าสมองเมื่อจินตนาการถึงรูปแบบการเขียนตัวอักษรด้วยเทคนิคการแปลงเวฟเล็ตแบบเต็มหน่วยและใช้โครงข่ายประสาทเทียมในการประมวลผลเพื่อจำแนกความแตกต่างของคลื่นไฟฟ้าสมอง โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ถึง 70 เปอร์เซ็นต์ที่สามารถแยกความแตกต่างของคลื่นไฟฟ้าสมองที่จินตนาการถึงรูปแบบการเขียนได้ด้วยเทคนิคที่นำเสนอและนำไปสู่การพัฒนาระบบการสื่อสารด้วยคลื่นไฟฟ้าสมองโดยไม่จำเป็นต้องใช้การกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกตลอดเวลาได้ในที่สุด

TALIT JUMPHOO : ANALYSIS OF ELECTROENCEPHALOGRAM SIGNALS FOR
WRITING IMAGINATION ADVISOR : ASSOC. PROF. PEERAPONG UTHANSAKUL,
Ph.D., 100 PP

Keyword: Electroencephalogram/Brain Computer Interfaces/Artificial Neural Networks

The brain is arguably the most important organ in the human body. It controls movement, allows us to think and feel, and enables us to have memories and feelings. Anyone who has severely injured a region of the brainstem called the pons cannot move or communicate verbally due to complete paralysis of nearly all muscles in the body except for vertical eye movements, blinking and consciousness, also known as Locked-in syndrome (LIS). If a patient receives mental health care and ongoing physical therapy from caregivers, the patient can survive for more than ten years. However, the main problem is that patients with locked-in syndrome are unable to communicate. Currently, many studies developing EEG-based communication systems, still require constant stimulation of the user's brain. These methods require the user to constantly stare at the stimulus through the computer screen. Therefore, this research proposed EEG-based communication systems without any constant external stimulation. The principle is to analyze the EEG signals when imagining the writing patterns of characters with the Discrete Wavelet Transform technique and use Artificial Neural Networks to classification EEG signals patterns. The results show that the classification accuracy of the proposed technique is about 70%, which in turn leads to a significant achievement for the development of EEG-based communication systems without any constant external stimulation.

School of Telecommunication Engineering
Academic Year 2021

Student's Signature Talit
Advisor's Signature Surachai